

AZIZ KITOBSEVAR O'QUVCHILAR!

Xabaringiz bor, sevimli adib bobomiz. O'zbekiston xalq yozuvchisi Xudoyberdi To'xtaboyevning «Qiz talashgan o'smirlar» nomli asari chop etildi. Unda asar qahramonlari bo'l mish Olimjon, Bekulton, Zulcumor va Oysuluvlarning tadbirkorlik, fermerlik, ishbilarmonlik, shuningdek, o'zaro munosabatlari haqida qiziqarli hikoya qilinadi. Romanni «Yangi asr avlodni» nashriyoti 1000 nuxsada chop etdi. Albatta, bu kam. Shuni hisobga olib, mazkur asarni keyingi sonlarimizdan e'lon qila boshlaymiz. Zo'r asar o'qiyman desangiz, gazetamizni kuzatib boring. Obuna bo'lmaganlar kech qoldim, deb sira ranjimang. Obuna davom etmoqda!

Nashr ko'rsatkichimiz: 198

www.tongyulduzi.uz

2011-yil
21-fevral
N:8
(66809)

ISSN - 2010-6092

Gazeta 1929-yil 1-avgustdan chiqsa boshlagan

O'zbekiston Respublikasi bolalar va o'smirlar gazetası

Mavzuga qaytib...

«O'ZBEKISTON»GA MUKOFOT

Quvnoq, zukko muxlisim,
e'tibor bergan bo'lsangiz,
keyingi paytlarda gazetamiz
tinig, rangli nashr etilg'yapti.
Buning bo'sti nimada dob
o'ylaysiz?

Agar, sinchkov bo'lsangiz, darhol fikrlab, savolga javob topasiz. Siz sevgan gazetangiz qaysi nashriyot-matbaa ijodiy uvida chop etiladi? Albatta, «O'zbekiston»da! Tan olib aytish kerakki, mazkur nashriyot-matbaa ijodiy uyi rahbarlari har tomonlama sifatlari mahsulot ishlabi chiqarishga bundan bir necha yillar muqaddam e'tibor qaratishgan edi. Nima uchun? Sizlar aqli bolasizlar: bugun jahon iqtisodiyoti matbaa korxonalari mahsulotlariga qanday talab qo'ymoqda? Juda katta talab. Buni o'zingiz ham yaxshi tushunasiz. Masalan, bozorga tushganingizda, sifatlari daftarni, chirolyi bezakli kitobi, yaxshi yozadigan ruchkani tanlaysiz. Yo shunday emasmi? Bu o'quv qurollari nafaqat chirolyi, sifatlari bo'lishi zarur, balki ular sog'lig'ingizga ham zarar yetkazmasligi kerak. Boshqa tomoni, xaridor sifatida o'zingiz ham aytishingiz mumkinki, qaysi korxonaning

mahsuloti sifatlari bo'lsa, o'shangaga e'tibor qaratasiz. Xullas, bugungi kunda «O'zbekiston» nashriyot-matbaa ijodiy uyi eng sifatlari, ekologik jihatdan toza mahsulotlar chiqarmoqdaki, bu ijobji sa'y-harakatlar nazardan chetda qolayotgani yo'q. Xususan, kuni kecha mazkur nashriyot-matbaa ijodiy uyiga Xalqaro Standartlashtirish tashkiloti (ISO)ning qaroriga binoan «O'zbekiston» nashriyot-matbaa ijodiy uyiga «Xalqaro sifat menejmenti – ISO 9001:2008» sertifikati berildi. Bu quvonchli voqealari munosabati bilan o'kazilgan yig'ilishda «O'zbekiston»

nashriyot-matbaa ijodiy uyi direktori Zoir ISAJONOV so'zga chiqib, bunday yuksak mukofotga loyiq topilganlari uchun tashkilot rahbarlariga o'z minnatdorchiligini bildirdi va: – Bu mukofot zimmamizga juda katta mas'uliyat yuklaydi, bu ishlarni bundan keyin ham jalal rivojlantiramiz, – deb alohida ta'kidladi.

Tahririyatdan:

«O'zbekiston» nashriyot-matbaa ijodiy uyi rahbarlari va barcha ishchi-xizmatchilarini mukofot bilan quylaymiz!

O'z muxbirlarimiz

NIMA YOMON?

Yomonlik yaxshilikning ziddi, inson kamoliga, manaviyat rivoji va jamiyat taraqqiyotiga to'sqinlik qildigan illat.

Sizlar ikki narsa haqida ko'p so'raysizlar:

1. Yomon odam faqat o'ziga ziyon yetkazadimi?
2. Yomon odamlar nega ko'p yashaydilar?

Mavridi kelib, bu to'g'rida sizlarga javob bermoqchimiz.

Biz har ikkala savolga javob topish uchun Amir Temur bobomizning «Temur tuzuklari» asariga murojaat qildik. Unda shunday so'zlar yozilgan ekan:

«Yomon taom badanga qanday ziyon yetkazsa, yomon xatti-harakat ham olamga shunday ta'sir ko'rsatadi».

Sharh:

Olimlarning fikriga ko'ra, nafagat urush, vayronagar-chiliklar, balki yomon kimsalarning qahrg'azab, fisqu fasod, buzg'unchilik qillishlari Yer aylanishiga salbyi ta'sir ko'rsatar ekan. Shu bois ham, insonga shirinso'z bo'lish ko'proq yarashadi, deyilgan.

* * *

«Temur tuzuklari»da yana shunday so'zlarni uchratamiz: «Zolim va fosiqlarning uzoq yashashlariga sabab shuki, o'zlaridagi bor yomonliklarni yuzaga chiqarib tugatmagunlaricha, Tangri ularga muhlat beradi. Negaki, ular gilgan ishlardan afsuslanishlari uchun».

Poytaxtimizning
Shayxontohur tumanidagi
82-maktabda o'tkazilgan
«Adabiyot dokadasi»
ham o'quvchilar va
mehmonlarda katta
taassurot uyg'otdi.

G'AZALKONLAR MAKTABI

Adabiyotimizning ikki zabardast vakili bobokalonlarimiz Hazrat Alisher Navoiy hamda Zahiriddin Muhammad Bobur tavalludiga bag'ishlangan adabiyot kechasiga maktab rahbari Nodira opa Abdurahmonova, o'quv ishlari bo'yicha rahbar o'rinnbosari Zulxumor Po'latova hamda ona tili va adabiyot o'qituvchisi Umida opa Mirzohidova va o'quvchilar puxta hozirlik ko'rishgani bir qarashdayoq sezildi. Maktab zali mavzuga oid rasmlar, bolalar tomonidan tayyorlangan ijodiy ishlari bilan bezatildi.

O'quvchilar Alisher Navoiy va Bobur g'azallaridan namunalar o'qib, ular asosida tayyorlangan sahna ko'rinishlari namoyish etdilar. Anjumanni ajib bir sokinlik qamrab oldi. E'tibor bilan qaragan odam tomoshabinlar yuzko'zida ulug' ajodolarimizga bo'lgan faxr va iftixon tuyg'usini sezishlari tabiy edi. O'quvchilar tadbiga katta ishtiyoq bilan tayyorlangani, ularning adabiyot va she'riyatga bo'lgan chanqoqligi, qiziqishi barchani birday ruh-lantirdi.

G'azalnavis shoir Axtamqulining tadbir mehmoni bo'lishi davraga yanada zavq ba'g'ishladi.

Zubayda
MAMATQULOVA,
o'z muxbirimiz

MUOMALA

Axloqiy madaniyatning eng muhimal unsurlaridan biri muomala odobidir. U mohiyatan, o'zaro hamkorlikning shakkalaridan biri. Inson zoti bir-biri bilan hamkorlik qilmasdan, o'zaro tajriba almashmasdan yashashi mumkin emas. Muomala odam uchun ehtiyoj, zarurat, sog'lom kishi usiz ruhan qynaladi, kayfiyat tushib boradi. Bu o'rinda buyuk

Biz sinfdoshtlar juda ahilmiz. Bu gapni aytish menga niyoyatda yoqimli. O'ttiz nafar qizlar, o'n ikki nafar o'g'il bolalar bo'lsa-da, hamisha bir-birimizning hurmatimizni saglaymiz. Shu sababdan ham doimo yuqori ko'rsatkichlarga arishib kelingmiz.

Yaqinda maktabimizda sinflararo o'tkazilgan «Bilimlar sinovi» bunga misoldir. Birgina fizika fanidan maktab bo'yicha sinfdoshlarimdan Shahoza Valiyeva, zoologiya fanidan Diyora Hojimatova, ona tili va adabiyotdan Navro'za Shokirova, tarix fanidan Madina Nig'matulayeva kabi do'stlarim maktabning eng bilimdonlari degan nom oldilar.

Men ingliz tili va geografiya fanlaridan sinfa, rus tilidan maktab bo'yicha eng bilimdon bo'ldim. Husnixat yo'nalishida esa maktabda birinchilikni egallab, tuman bosqichida ham g'oliblikni qo'lga

kiridim va «Faxriy yorliq» bilan taqdirlardim.

Bu kabi muvaffaqiyatlar biz sinfdoshlarni yanada ruhlantirdi va bundan-da yuqori ko'rsatkichlarga erishishga imkon yaratdi. Yituqlarimiz asosi, avvalo, ahil va inoqligimizda ekanligini tushundik. Buning uchun, albatta, ustozlarimiz – Gulnoza Jahongirova, Gulbahor Toshpo'latova, Nodira Haydarova hamda Hamida Yusupovaga katta rahmat, degim keladi.

Sevinch UZOQOVA,
Chilonzor tumanidagi 195-maktab
o'quvchisi

JAJJILAR MUSHOIRASI

– So'z mulkining sultonni, Hazrat Alisher Navoiyning boqiy misralarini dona-dona, ifodal o'qib, sahnada o'zingin munosib avlod ekanligini namoyish etayotgan bu jajji bolalarga

ODOBI

ingliz yozuvchisi Daniyal Defo qalamiga mansub mashhur «Robinzon Kruzoning sarguzashtlari» asani eslashning o'ziyoq kifoya: Jumaboyni topib olgan Robinzonning naqadar quvonishiga ham sabab ana shunda.

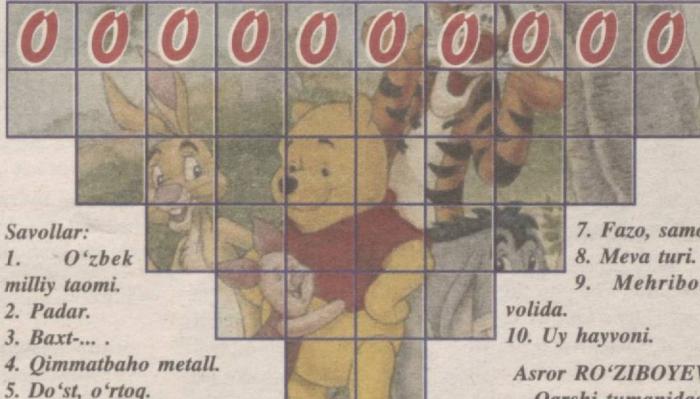
Muomala odobi boshqa kishilar qadr-qimmatini, izzatini joyiga qo'yishni, an'anaviy axloqiy-me'y-

riy talablarni bajarishni taqozo etadi. Shuning barobarida, u insondagi yaxshi jihatlarni namoyon etishi, ko'zga ko'rsatishi bilan ham ajralib turadi. Uning eng yorqin, eng sermazmun va eng ifodalni namoyon bo'lishi so'z, nutq vositasida ro'y beradi. So'zlash va tinglay bilish, suhbatalishish madaniyati muomalaning muhim jihatlarini tashkil etadi. Shu bois, muomala odobi o'zini, eng avvalo, shirinsuxanlik, kamsuqumlik, bosiqlik, xushfe'llik singari axloqiy me'yorda namoyon qiladi.

Abdulla SHER

QANI, AYTING, KI'M TOPQIR?

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.

7. Fazo, samo.

8. Meva turi.

9. Mehrion

volida.

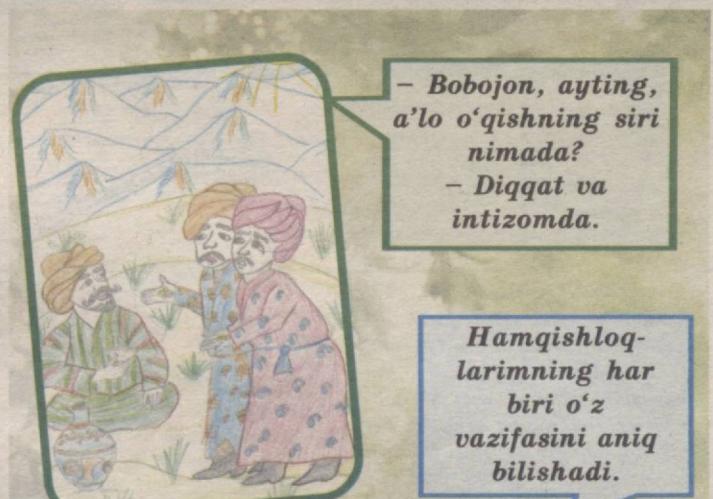
10. Uy hayvoni.

Asror RO'ZIBOYEV,
Qarshi tumanidagi
25-maktab o'quvchisi

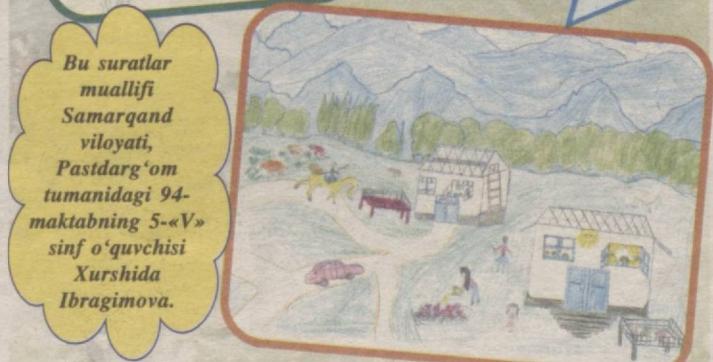

Malikaxon Mux-torova Toshkent tumanidagi 3-maktabning 5-«V» sinfida o'qyidi. Bo'sh vaqtlarida rasm chizishni yaxshi ko'radi. Tahririyatimizga yuborgan rasmini «Simba nega xafa bo'ldi?» deb nomlabdi va izoh lashingizni so'rabdi.

– Bobojon, ayting, a'llo o'qishning siri nimada?
– Diqqat va intizomda.

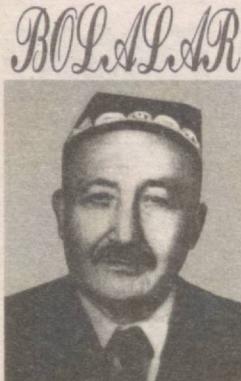

Hamqishloq-larimning har biri o'z vazifasini aniq bilishadi.

Bu suratlar muallifi Samarkand viloyati, Pastdarg'om tumanidagi 94-maktabning 5-«V» sinf o'quvchisi Xurshida Ibragimova.

Sahifani Feruza SOYIBJON qizi tayyorladi

Asli u kishi Nabixon Xo'jayevdir. Chustda tug'ilganlari bois Chustiy taxallusini tanlaganlar. 1904-yil 20-fevralda oddiy to'quvchi oilasida dunyoga kelganlar. Otasi bilan birga dastgohda to'quvchilik bilan shug'ullan-ganlar. Bolalikdanoq kitob ularning doimiy hamrohi bo'lgan.

Chustiy bobo bolalarga juda mehribon edilar. Mahalla yoshlari u kishini kelayotganini ko'rib qolishsa, yugur yo'liga chiqishardi. Ular bilan sira vaqtinlarini ayamasdan qizg'in suhbat qurardilar. Gap orasida Chustiy bobo ulardan o'qiyotgan kitoblari haqida qiziqib so'rardilar.

— Dadam farzandlariga nisbatan niyoyatda e'tiborli inson edilar, — deb eslaydi qizlari Nozimaxon Xo'javeya.

— Maktabda olgan baholimizni doim so'rabsurishirardilar. Bo'sh vaqtarida, uyg'a berilgan darslarni, ayniqa, adabiyot saboqlari-yu matematikadan misol va masalalarni yechishda bizga yordam berar edilar.

Haqiqatan ham juda bolajon odam edilar. Nevaralarini jon dillaridan erkabal, «Nabiralarimga» degan she'rlerida quyidagi misralar bor:

JAN-U,

Aziz bolalar! Chustiy bobongiz nomini yaxshi bilsangiz kerak. U kishi ham maktabda o'qib yurgan yillardan she'riyatga ixlos qo'yanlar.

DILJ EDJ...

so'rardilar.

Shoirning yaratgan g'a-zallari rang-barangligi bilan ajralib turadi. Uning ko'proq qismi ona-Vatan, axloqodob, do'stlik mavzusini tashkil etadi.

Bulgarla misol qilib: «Xalq madhiysi», «Vatan ash'ori», «Yaxshilardan yaxshisiz», «Vatan ishqisi», «O'zbekiston rohati» kabi she'rlerini kel-

tilish mumkin.

Chustiy bobongiz 1983-yil 80 yoshda o'zi tug'ilib o'sgan Chust shahrida vafot etdi. U kishidan bizga bir dunyo o'ynoqi g'azallar hamda Chustiy devoni qoldi.

Mansur INOMXONOV,
o'z muxbirimiz

Charaqlab turgan ko'zlar quvonchi qalbimizdag'i hayajonni yanada oshirib, bizni beixtiyor bolalik olamiga yetakladi. Eh, bu olamdag'i shodlig-u quvonchni bir ko'rsangiz edi... Olti oy mobaynida bu kunni orziqib kutgan bolajonlar barcha o'rganganlarini ota-onalari-yu ustozlariga «ko'z-ko'z» qilishga oshiqishardi.

BOLALIK OLAMI QUVONCHLARI

Yunusobod tumanidagi 274-maktabning 1-«A» sinf o'quvchilari tayyorlagan savodxonlik bayrami har galigidan o'zgachaligi bilan barchaning e'tiborini tortdi. Maktabda birinchi marotaba ochilgan rus sinfi o'quvchilari ustozlari Nargiza opa Azizovadan saboq olib, oz fursatda rus tilini o'rganib olishgani tahsinga sazovor edi.

Kichkintoylarning ikki tilda ona, Vatan, kitob haqida she'rlar yod olishlariga, qo'shiq kuylashlariga Buratinoning ham juda havasi keldi. Chunki u faqat beshgacha sanashni bilar ekan-da!. Jamilaxon Usmonova, Elmurod Rixsiboyev, Humoyon Sayfullayev, Marjona Habibova, Salohiddin G'ulomov, Shahlo Zoirova kabi o'quvchilarning raqlari ga mahliyo bo'lib, uning o'zi ham oltin kalitchasini o'ynatib, raqsga tushib ketdi. O'quvchilar «Palov», «Kalinka» raqlari orqali milliy urf-

odatlari bilan bir qatorda, o'zga xalqlar madaniyatini ham o'rganib bora-yotganliklarini yana bir bor isbotlashdi.

— Bu sinf o'quvchilarining bar-chasi iqtidorli, dono ekanliklari tayyorlagan tadbirilaridan ham ko'rinish turibdi. Ularni savodxonlik bayramlari bilan tabriklayman, — deya maktab direktori Sayfulla aka Mahkamov kichkintoylarni qutladilar.

Farzandlari bayramidan bir olam zavq olgan buvijon-u onajonlar o'g'il-qizlarining hozirjavobliklari, olgan bilimlari uchun sinf rahbari Nargiza Azizovaga minnatdorchilik bildirdilar.

Biz ham biri-biridan aqli, dono va ziyrak kichkintoylarga ofarin deb, ular bilan xayrashdik.

Gulyuz BAHODIR qizi

Kerakdir tuz, kerak bo'lgay shakar ham, Va lekin tuzni qo'sh mangiz shakarga. Ota-ona rizosi malhamijon, Kerak bu dori har qanday basharga.

Qat'iylik ba'zi vaqtida yaxshi, ammo, Va-lek ko'proq yetaklaydur xatarga. Amal aylab bu so'zga jon-u dildan Qadam tashlang zafarlardan zafarga.

Duo aylay, duo bo'lsin ijobat, Jahonga o'xshangiz, shams-u qamarga. Mudom iqbol-u baxtingiz daraxti, So'limay gullasin, to'lsin samarga.

So'zimning siz uchun mingdan biri bu, Alishmangiz buni dunyoda zarga. Eshiting: Nazira, Chustiy bobongiz, Itaat aylangiz der keksalarga.

tirish mumkin.

Chustiy bobongiz 1983-yil 80 yoshda o'zi tug'ilib o'sgan Chust shahrida vafot etdi. U kishidan bizga bir dunyo o'ynoqi g'azallar hamda Chustiy devoni qoldi.

Mansur INOMXONOV,
o'z muxbirimiz

Yurtim, sening bu dunyoda Qiyo singni topolmadim. Go'zalliging madh etishga Bir iliq so'z yozolmadim. Sen hayotim mazmunisan, Sen-la zavqim oshadi. Hatto qushlar erta bahor, Senga tomon shoshadi.

Dadaxon RAIMBOYEV,
Xorazm viloyati, Yangiariq tumanidagi 31-ixtisoslashtirilgan umumta'l'm maktabining 3-sinf o'quvchisi

Mittigina yulduzlar,
Bulut ortiga o'tar.
Oy ham biroz toliqib,
Orom oglani ketar.

Qorong'ulik tarqalib,
Quyosh chiqadi asta.
Butun borliq uyg'onib,
Tong ham otar birpasda.

Sarvinoz TOJIYEVA,
O'zMU qoshidagi 2-akademik litsey talabasi

DIQQAT, YANGI RUKN!

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2010-yil 22-dekabrdagi «2011-2015-yillarda har bir mahalla, daho va mikrotumanda bolalar maydonchalarini tiklash va tashkil etish dasturi»ga muvoqiq «Bolalar maydonchalarida» nomli yangi rukn tashkil qilindi.

Muntazam ravishda berib boriladigan ushbu rukn ostida ibratli bolalar maydonchalari haqida maqolalar, fotolavhalar, shuningdek, bu boradagi muammolar, ayrim kamchiliklar xususida ham fikr yuritiladi.

Qadrli o'quvchilar, siz bo'sh vaqtinida qayerda dam olasiz? Mahallangiz, uyingiz atrofida bolalar maydonchalar qurilganmi? Qurilgan bo'lsa, u yerdagi shart-sharoitlardan ko'nglingiz to'ladi? Tengoshlarining, uka va singillaringiz bunday sharoitlarning qadriga yetishyaptimi? Shular haqida bizga, albatta, yozib yuboring.

Quyida ana shunday maydonchaldardan biri haqida hikoya qilamiz.

Bir kuni qiziqib, maydonchaga yaqin bordim. U yerdagi mo'jazgina hayvonot bog'ini, jajigina qizaloqning oppoq, momiq quyonchalarini sabzi bilan siylayotganini ko'rib, hayratim yanada ortdi. Panjaradagi «Hayvonot bog'iga» kirish haqi «Assalomu alaykum» degan yozuviga ko'zim tushib, arg'imchoq uchayotgan bolakaylardan bu hayvonot bog'ini kim barpo qilgan, deb so'radim. 4-qavatda yashaydigan Abdulla bobomiz, deya javob berishdi ular. Bunday xayrli ishga qo'lli urgan Abdulla ota Oxunjonov bilan ikki og'iz suhbatlashish niyatida uylariga borsam, biroz kechikibman, otaxon xizmatga ketibidilar. U kishining umr yo'ldoshi – yuzlaridan nur yog'ilib turgan Koshiba aya meni iliq qarshi oldilar. Bolalar maydonchasingin barpo etilishi haqida so'ranganimda, gapni ancha uzoqdan boshladilar:

– Bu uya yangi ko'chib kelgan yillarimiz uning atrofidagi bo'sh maydoncha umr yo'ldoshimning e'tiborlarini tortdi. Bolalikdanqo tabiatga, jonivorlarga mehrli bo'lganlardanimni, shu yerda bir maydoncha yaratam, nabiralarimiz, qo'ni-qo'shnilarining farzandlari o'yab yurisharmidi, deya astoydil ishga kirishib ketdilar. Bolajonlar uchun arg'imchoqlar, o'yin o'ynashlari uchun oromkursilar qurdirdilar. Uncha katta bo'limgan maydonchaning atrofini o'rabi, mo'jazgina hayvonot bog'i barpo qildilar. Avvaliga bu ishlari biroz to'siqlarga ham uchradi. Keyinchalik

bu maydonchaning foydasi bo'lsa bordirki, zarari yo'qligini anglab yetishdi chog'i, ruxsat berishdi. Hozirda bog'imizda quyon, o'rdak, xo'roz, sisarka, tovuq, qirg'ovul, kaptar kabi parranda-yu darrandalar bor. Bog'chaning o'rtasidagi hovuzda katta-kichik balqilalar suzib yurishibdi. Yaqin atrofdagi mahallalardan, qo'shni uyldan bolajonlar kelib, ularni tomosha qilishadi, yemish berishadi. 243-maktabning boshlang'ich sinf o'quvchilar, bog'cha tarbiyalanuvchilari ustozlari, tarbiyachilarini hamrohligida yerga tez-tez sayrga kelib turishadi...

Onaxonning so'zlarini tinglab, maydonchani ko'rish uchun pastga tushar ekanman, xayolan mahallamizdagি noxush bir manzara ko'z o'ngimidam o'tdi:

O'tgan yili mahallamizga kiraverishda bolalar maydonchasi qad rostladi. U yerdagi turli

ligimiz, loqaydligimiz mevasi emasmin bu?!

Shular haqida o'ylab o'tirib, 3-uy yonidagi «Bolalar maydonchasi»ning yanada gavjumlashib qolganini sezmay qolibman. Kimdir suv sepyapti, kimdir supuryapti, yana kimdir jonivorlarni ovqatlantryapti. Surishtirsam, ular bu yumushlarini birovning topshirig'i bilan emas, ixtiyorli ravishda qilisharkan. Yoshroq kelinlar bolajonlari o'ynaydigan maydonchani orasta qilib turisharkan. Abdulla ota esa har yili arg'imchoqlarni bo'yatib, singan-chiqqan yerlarini ta'mirlatib qo'yarkanlar. E'tiborli, ular bu ishlarni o'z mablag'lari evaziga savob uchun qilarkanlar.

– Bu maydonchani men ham juda yaxshi ko'raman, – deydi Abdulla otaning nabirisasi 243-maktabning 3-sinf o'quvchisi Madina Shokiraliyeva. – Katta tanaffusda, darsdan keyin dugonalrim bilan bu yerga kelib, arg'imchoqlar uchamiz, ayvonchada suhbatlashib, jonivorlarni tomosha qilib o'tiramiz. Menga quyonlar, dugonamga esa o'rdaklar juda yoqadi. Yaqinda «Mening sevimli jonivorim» mavzuidagi inshoimda ham quyonchalarim haqida yozdim. Maktabimiz bitiruvchilari «So'nggi qo'ng'iroq»da uchirish uchun bobojonimdan kabutarlarini so'rab turishadi...

Shu o'rinda bir mushohada:

Bolalar maydonchalarining farzandlarimiz tarbiyasida tutgan o'rni beqiyos, albatta, Shuningdek, ular salomatligini mustahkamlashning muhim omili sanaladi. Bola uzzu-kun televizor yoki kompyuter qarshisida o'tirmay, ochiq havoda turli harakatlari o'yinlar o'ynasa, sog'lom bo'lib ulg'ayadi. Agar bunday maydonchalarida mo'jazgina hayvonot bog'lari ham bo'lsa, ular bolajonlarning murg'ak qalblarida hayvonot va nabotot olamiga mehr uyg'otishga xizmat qilgan bo'lardi.

Abdulla ota singari serhimmat insonlar bor bo'sin, bolalar maydonchalarini mahallalarimiz, dahalarimiz ko'rkiga ko'rk qo'shaversin!

Feruza JALIOVA

HUMMATINGIZGA BALL!

Poytaxtimizning so'lim Beruniy ko'chasida ko'p qavatlari uylar talaygina. Lekin ulardan biri, aniqrog'i, uyning o'zi emas, uning oldidagi maydonchasi ko'pchilikning diqqatini tortadi. Men ham bu 3-uyning yonidan ko'p o'taman, uning atrofi doimo bolajonlar bilan gavjum bo'lishining guvohi bo'laman.

ABDULLA OTA!

o'yinchoqlar-u arg'imchoqlarni, oromkursilar-u jonivorlarning haykalchalarini ko'rib, yosh-u qari birdek quvondi. Ayniqsa, bolajonlarning suyunganlarini bir ko'rsangiz edi... Maktabdan, bog'chanan qaytishda bir bor arg'imchoq uchib ketmasalar, ko'ngillari joyiga tushmasdi. Yozning issiq kunlarini ana shu so'lim go'shada o'tkazishdi hisob...

Yaqinda yo'lim tushib o'sha tarafarga o'tgandim. Maydonchaning bugungi kundagi ayanchli ahvolini ko'rib, kayfiyatini buzildi: arg'imchoqlar qiyshayib, osilib yotibdi, o'rindiqlarning yog'ochlari yo'q. «toshbaqa»ning rangi o'chgan, «jirafa»ning dumis singan... O'yinqaroq bolalar sho'xlik qilishgandir-da, deyishingiz mumkin. Lekin, biz kattalarchi, nahotki shunday gavjum joyda ularni tartibga chaqiradigan odam bo'limasi?! Qolaversa, farzandlarimizga jamaot mulkini asrash, avaylash lozimligi haqida yetarlicha tarbiya bermaganimiz, e'tiborsiz-

Aziz bolalar!

Qadam Sayid MUROD bobongiz Sizlar uchun juda ko'p she'rlar, ertak-dostonlar yozayotgan sermahsul ijodkorlardan biri hisoblanadi. Bir yaxshi gap topsalar, darhol tahririyatimiza kelib o'rtoqlashadilar. Sizlar u kishining «Zafar, zargar va zar», «Tun va tong xonliklari haqida ertak», «Xolis niyat», «Sabab va qo'qibat» kabi kitoblari bilan tanishsiz.

U kishi Siz uchun «Kuy sehri» nomli yangi ertak-doston bitdilar. Yangi asar muborak! Sizning nomingizdan u kishini oltimish yoshlari bilan muborakbod etib, ijodiy parvozlar tilaymiz.

TAHRIRIYAT

Uzoqlardan eshitilib
Nayning sadosi,
Bizni maftun etib qo'ydi
Zavqli navosi.

Ot yeldirib topib keldik
Bu yerni arang,
Jon og'ajon, chalib bering,
Zinhor yo'q demang!...

So'ngra yana davom etib
Shu qiz so'zini,
Tanitibdi hamrohini
Hamda o'zini.

Birozgina iyamanibmi
Qizarib yuzi:
- Men, - debdi u, - Malikaman
Xonning yolg'izi.

Bu qiz esa kanizagim
Emas begona.
Kecha-kunduz birgadirmiz
Sirdosh, dugona.

Kanizak ham uning so'zin
Tasdigi etibdi,
Cho'pon nayin qo'lga olib
Chala ketibdi...

Qizlar dilin rom etibdi
Kuylarning sehri,
Malikaning qo'ychivonga
Tushibdi mehri.

Debdi: - Rahmat, shod etdingiz
Bizni beqiyos.
Yo'q demassiz kelsak yana
Aylab iltimos.

Cho'pon debdi: - Bosh ustiga,
Kelaveringlar,
Men roziman kuyim sizga
Xush yoqsa agar...

Har kungiday cho'pon yana
Nayini chalib -
Xarsang toshda o'ltirarkan
Hordiq chiqarib.

Birdan shu payt olapari
Hura boshlabdi,
Cho'pon labdan nayin olib
Nazar tashlabdi.

Ko'riniydi yana o'sha
Ikki chavandoz,
Ikki saman ot ustida
Ikki sarvinoz.
Peshvoz chiqib cho'pon bu gal
Kutib olibdi,
Ularni shod etmoq uchun
Kuylar chalibdi.

Bu voqeа davom etib
Tag'in necha bor,
Qizlar kelib-ketibdilar
Takror-u takror...

* * *

Devorning ham qulog'i bor
Deganlariday...
Yaylovdagi shirin suhbat,
Jaranglagan nay.

Ovozasi saroya ham
Yetib boribdi.
Bu xabardon xon dahshatga
Tushib qolibdi.

SUYANCHIQLAR

(Qatra)

Mo'minjonning qora iti va ola mushugi bor edi. Ko'chalarda ko'z-ko'z qilib, ikkalasini ergashtirib yurardi. Birinibiridan kam ko'rmay, uyminning posboni bo'ladi, deb astoydil ishonardi.

Bir kuni Mo'minjon o'rtoqlari bilan futbol o'yashga bormoqchi edi, darvoza kalitini topa olmadi. Shunda iti bilan mushugini uya qorovul qilib, o'zi futbol o'yashga ketdi. Biroq, Mo'minjon ketgach, it bilan mushukning oralarida mojaroi chiqqdi.

It mushukka qarab:

- Sen uyda poyloqchilik qil, men ko'chalarini aylanib kelaman, - dedi. Mushukning tuklari tikka bo'lib:

- Nimaga men qolishim kerak ekan? - dedi.

It vovillab:

- Sürbet, - deya mushukni haqorat qildi.

Barno RUSTAMOVA

ADABIYOT BAYRAMI

Hamza tumanidagi 198-maktabda o'tkazilgan tadbir ana shunday nomlandi. Ulug' allomalarimiz Alisher Navoiy va Zahiriddin Muhammad Bobur tavalludiga bag'ishlangan adabiyot bayrami o'quvchilarda katta taassurot qoldirdi.

«Teatr studiyasi» to'garagi a'zolari ijrosidagi «Boburnoma», «Farhod va Shirin» kichik sahna ko'rinishlari, maromiga yetkazib o'qilgan g'azallar kishini yanada zavqlantirdi.

Adabiyot bayramining qiziqarli va esda qolarli o'tishi maktabning ma'naviyat va ma'rifat ishlari bo'yicha direktor o'rinosi Mahbuba Rashidova, Zuhra Abidova kabi ustozlarning tinimsiz mehnatlari samarasi bo'ldi.

Mazkur bayram tufayli o'quvchilar

ma'naviyatimiz xazinasidan, adabiyotimiz durdonalaridan bahramand bo'lganlaridan qalblari quvongcha to'ldi.

Alisher ABDULLAJONOV

SAXOVATLI TADBIRKOR

G'allaorol tumanidagi 25-umumta'lim maktabidan ham taniqli sportchilar yetishib chiqishi ni G'afur G'ulom nomli mahalla ahli ko'pdan orzu qilardi. Shu maqsadda mahallada yashovchi tadbirkor Qodir Zoirov bundan besh yil avval maktab ma'muriyati bilan kelishilgan holda boks to'garagi tashkil etish tashabbusi bilan chiq-qan edi.

Qisqa vaqt ichida yigirma nafar yosh bokschini saxovatli homiyimiz zarur sport anjomlari, kiyim-bosh bilan ta'minladi. Murabbiylukka tayinlangan Sherzod Eshquvvatova esa tadbirkor o'z hisobidan oylig maosh belgiladi. U yerdagi yosh sportchilar bilan tez-tez uchrashib, ularni sportga jalb etayotgan tadbirkoring faoliyatidan, ayniqsa, otolar mamnun.

Tadbirkorning ibratli tashabbusi, savob ishi shu mahallada yashovchi

aka-uka Sharof va Karim Ahmedovlar, Shakarboy va Sharof Umarovlarni ham bee'tibor qoldirmadi. Ular maktab sport zalini ta'mirlashga astoydi kirishdilar. Bunday xayrli ishning boshlanishi ota-onalarini-da yordamga chorladi. Abdurahim Jonibekov va Rashid Zolav kabi insonlarning 50 ming so'mdan ajratgan mablag'lari esa maktab sport zalini jihozlashga qo'l keldi. Shunday qilib, g'allaorollik sportsevar bolalar maktabda havas qilgudek sport zaliga ega bo'ldilar.

«UMID NIHOLLARI» NING UMIDI

2009-2010-yil g'allaorollik sportchi yoshlar va ularning murabbiylari uchun omadli keldi. Chunonchi, viloyat bosqichidagi boks, qo'l to'pi va basketbol musobaqalarida bolalarning yutuqlari tashsing sazovordir.

Mazkur bilim dargohining 9 - «A» sinf o'quvchisi Aziz Abdujabborov 48 kg. vazn toifasida yosh bokschilar bellashuvining respublika bosqichida birinchilikni qo'lga

kiridi. Uning tengdoshlaridan Jahongir Is-lomov, Oybek Abdjabborov ham respublikada faxrli o'rinnlarni egalashdi. Xislat Abbosov xalqaro xotira turniriga ba-g'ishlab o'tkazilgan mamlakat birinchiligidagi maktabning basketbolchi qizlari uchinchi o'rinni band etishdi. Musobaqalarda Yorqinoy Husanova, Gulnora Ravshanova va Nazokat Ahmadjonova tengdoshlari orasida o'z mahoratlarini namoyon etdilar.

TUMANNING SOG'LOMJON - POLVONJONLARI

Xalq ta'limi a'lochisi, murabbiy Sobir Tohirova rabbarligidagi 1 - 4-sinf o'quvchilaridan tashkil topgan «Sog'lomjon-polvonjon» guruhi a'zolari viloyatda faxrli o'rinni egallashga muvaffaq bo'lishdi. Shuningdek, tumandagi 56-umumta'lim maktabining 8-«A» sinf o'quvchisi Hul-

SOG'LOMBO'LAYDESANGIZ....

kar Nazarov o'tgan yili mamlakat birinchiligidagi yengil atletika bahslarida oltin medall bo'ldi. Uning dugonalar Roziya Eshqulova, Zilola Nishonova, sinfdoshi Murodillo Abdusattorov ham engil atletika turi bo'yicha respublika musobaqalarida ishtirot etishdi. Bolalar iste'dodi, murabbiy mehnati samarasini o'laroq ularni tez orada nufuzli musobaqalarda uchratishimizga ishondik.

Abdulla SAIDOV,
Jizzax viloyati, G'allaorol tumani

YOSHLARIMIZ KAMOLOTI

Qarshi pedagogika kollejida to'rt mingdan ziyod o'quvchi tahsil oladi. Shulardan jismoniy tarbiya va sport bo'limida o'qiydiganlar soni 385 nafarni tashkil etadi. Ularning 95 nafari qizlardan iborat. Biz jismoniy tarbiya va sport bo'limi boshlig'i Botir aka BOYMURODOV bilan shu yili Surxondaryo viloyatida o'tadigan «Barkamol avlod» sport musobaqalariga tayyorlariga jarayonlari hagida muxtasar suhabatlashdi.

Keling, shu o'rinda Botir aka haqida ikki og'iz gapirib o'taylik: Milliy kurash bo'yicha respublika toifasidagi hakam, faxriylar o'tasida o'tgan qator turnirlar g'olib. Termiz shahrida o'tgan jahon championatida faxriylar o'tasida 71 kg. vazn toifasida bronza medaliga erishgan. O'tgan yili sambo bo'yicha Respublika championi bo'ldi. Ayni damda Termizda o'tadigan «Barkamol avlod - 2011» sport musobaqalariga qashqadaryolik sportchilarni tayyorlamoqda.

- Botir aka, «Barkamol avlod» sport musobaqasining viloyat bosqichidan keyin xulosalaringiz qanday?

- Yanvar oyida maskanimizda kurash bo'yicha musobaqlarning viloyat bosqichi bo'lib o'tdi. Unda turli ta'lim muassasalaridan 350 nafarga yaqin polvon ishtirot etdi. 60, 66, 71 va + 71kg. vazn toifalarida kechgan bellashuvlar juda keskin o'tdi. Dekabr oyidagi saralash musobaqasida

g'olib bo'lgan ba'zi kurashchilar bu safar ham sovrinli o'rinnlarni egallashdi. Demak, mashg'ulotlar bejiz ketmayapti. Termizga boradigan tarkib haqida yakuniy to'xtamga kelganimizcha yo'q. Bir oylik o'quv-mashg'ulot yig'inidan so'ng eng yaxshi tayyorgarlikka ega bo'lganlarni respublika bosqichiga olib boramiz.

- Termizga borishi mumkin bo'lgan o'quvchilarining fikrlari bilan o'retqolash-sak. Taxminan ular necha nafarni tashkil etadi?

- Kurash bo'yicha Behzod Eshmuurodov, Ilhom Rasulov, Shamsinur Eshmuurodov, Madiyor Xondonayev, stol tennis bo'yicha Muxlisa To'ychiyeva, yengil atletikachi Zarifa Normamatova viloyat bosqichida sovrindor bo'lib, hozir mashqlarga zo'r berishgan. Ular o'quv-mashg'ulot yig'inlaridan so'ng asosiy tarkibga kirishlari mumkin.

Suhbatimizga qo'shilgan yosh sportchilar qalblarida

Surxon vohasida Qashqadaryo sharafini mardonha himoya qilish ishtiyoqi balandligini yashirib o'tirishmadi.

- Behzod ESHMURODOV, kurashchi:

- Termizda o'tadigan sport musobaqalarida viloyatimiz sharafini ishonchli himoya qilishni orzu qilaman.

- Muxlisa TO'YCHIYEVA, stol tennis bilan shug'ullanadi:

- Tolimarjon shaharchasidanman. 12 yoshimidan buyon stol tennis bilan shug'ullanaman.

«Barkamol avlod» musobaqalarining saralash bosqichida yaxshi ishtirot etdim. Termizdagagi bahslar keskin o'tishi aniq. Shu bois, hozirda mashg'ulotlarni kuchaytirganmiz.

Zarifa NORMATובה, yengil atletikachi:

- G'uzor tumanining Xalqobod qishlog'idanman. «Barkamol avlod»ning viloyat bosqichida uzunlikka sakrash va 100 metrga yugurish bo'yicha natijalarim yaxshi bo'ldi. Niyatim, katta g'alabani Surxonda nishonlash.

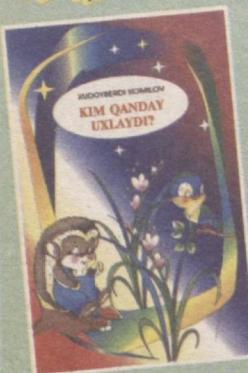
Kollejning ma'naviy va ma'rifiy ishlar bo'yicha direktor o'rinosi Bahrom Jumayev ta'lim muassasasi rahbariyati tomonidan sportsevar o'quvchilarga yaratilayotgan sharoitlar haqida shunday deydi:

- Tahsil oluvchilarning ko'pchiligini qizlar tashkil etadi. Maqsadimiz, viloyatimiz xotin-qizlari orasida sportni rivojlantirishga salmoqli hissa qo'shish. Shu bois, bilim dargohi rahbari Rustam Rajabov kollejdagi tadbirlarga katta e'tibor qaratadi. Jismoniy tarbiya va bolalar sporti kafedrasida kurash bo'yicha bir necha bor O'zbekiston championi, xalqaro musobaqalarda muvaffaqiyat qozongan Obida Allado'stova, Botir Boymurodov, tajribali mutaxassis, kafedra mudiri Muzaffar Nuraliyev, jismoniy tarbiya bilimdomi Sardor Mahmudov kabi o'z kasbining ustalari yoshlarga ustozlik qilmoqdalar.

Shunday ustozerlar qo'lida kamol topayotgan o'g'il-qizlarimiz ham jismonan, ham ma'nan barkamol bo'lib ulg'ayishlari shubhasiz.

Ma'mura MADRAHIMOVA tayyorladi

YAXSHI

KIM QANDAY UXLAYDI?

Bu kitobcha har bir o'quvchining sevimli asariga aylanishga arziydi. Chunkiunga shoirning o'ttizdan ortiq eng sara, biri-biridan qiziq she'rlari jamlangan. Mualif qalb kechinmalari, tuyg'ularini samimiy satrlarga jo eta olgan. Yumor bezozligi, zo'rma zo'rakilikdan yiroqligi bilan barchaga darrov «yuqadi». Ayniqsa, «Qorovul» nomli she'r shu o'rinda e'tiborga sazovor.

Ur're!

Yutdik futboldan
Bugun - 5-«J»ni.
Maqtanadi Matqovul
Yig'olmay lab-lunjini.
Xol kiritdi ikkita,
Jasur urdi ucta gol.
O'tkazmadik bitta ham,
Hisob bo'lidi besh-u nol.
-Xo'sh, ne qilding sen o'zing,
Ayt-chi bizga, Matqovul?
-Menmi, o'yinchilarning
Papkasiga qorovul!

Abdurahmon AKBAR

«Sharq» nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi tomonidan ur-gutlik iste'dodli bolalar shoiri, mohir pedagog Xudoyberdi Komilovning «Kim qanday uxlaydi?» kitobi nashr dan chiqarildi.

KITOBALAR BOR!

Kitobchadagi «Bo'rilar», «G'affat haqida ertak» nomli she'rlar ham mushohadaga boyligi, ko'lamdonligi bilan boshqalaridan ajralib turadi.

Bu she'rlar orqali shoirning hayotga munosabati, kitobxonni ogohlilikka, hush-yorlikka da'vat etishi o'quvchini befarq qoldirmaydi. Ozodlik, mustaqillikning ulug' ne'mat ekani, uni qadrash, asrash har bir yurtdoshlarimizning muqaddas burchi ekani timsollar orqali ochib beriladi. Shoir yozganidek:

«Har neki bor jahonda
Ozdilikning oshig'i dir.

Kitobchani qoniqish bilan o'qib chiqib, uning bejiz «Kim qanday uxlaydi?» deb nomlanganini angladim. Yurt tinch, el obod, farovon va hur ekan, yurt egalarining uyqusи buzilmaydi, tinchlik, osudalik yanada qaror topib boraveradi. Yoshlar esa ilm olish, hunar egallash payida bo'ladi.

Aziz bolajonlar, shoir Xudoyberdi Komilovning «Kim qanday uxlaydi?» kitobchasini, albatta, topib o'qing, zavqlaning, badiiy tasavvuringizni boyiting. O'yaymanki, mutolaa uchun ajratgan vaqtinigiza aslo achinmaysiz.

O'ZINGNI SINAB KO'R!

3. Yaxshi so'z - qaymoq,
Yomon so'z - ...?

Maqollarni yaxshi bilsangiz, nuqtalar o'rnidagi so'zni darhol topasiz.

4. Ona tilidan test.

So'z o'zgartiruvchi qo'shimchani toping!

So'z	O'zak	Qo'shimchalar
		So'z So'z o'-yasovchi gartiruvchi
bichiqchiga	bich	-iq, -chi ..?

1. Shunday bir ichimlik bor, teskari o'qisangiz, «gora» chiqadi. Unima?

2. Birorta ham daryo kesib o'tmag'an mammakat.

BOSH MUHARRIR:
To'lqin HAYITOV

Dizaynerlar:
Fazliddin SHOYODGOROV,
Olovuddin ORIPOV
Navbatchilar:
Ma'mura MADRAHIMOVA,
Yusuf ABDULLAYEV

Gazeta O'zbekiston Matbuot va axborot agentligida 0208-raqam bilan 2007-yil 2-fevralda ro'yxatdan o'tgan.

TAHIR HAYATI:
Avaz MARAHIMOV,
Svetlana INOMOVA,
Qahramon QURANBOYEV,
Odina JAMOLDINOVA,
Jabbor RAZZOQOV,
Murtaza SULTONOV,
Feruz Jalilova (Bosh muharrir o'rinosari),
Feruza ADILOVA (mas'ul kotib),
Dilmurod RAHMATILLAYEV,
Dilshoda DADAJONOVA

Manzilimiz:
Toshkent shahri, Navoiy ko'chasi, 30-uy.
Indeks: 100129.
Obuna indeksi: 198.
e-mail: tong1924@bk.ru
www.tongyulduzi.uz
Tel: 244-27-25, 244-63-08
Tel./faks: (99871) 244-38-10

«O'zbekiston» NMIUda chop etildi.
Tahririyatga kelgan barcha qo'lyozmalar tahrir qilinadi, mualliflarga qaytarilmaydi.
Haftaning dushanba kuni chiqadi. Shakli A-3, 2 bosma taboq.
ISSN 2010-6092
Adadi - 71367
Buyurtma N: J 1153

O'KANIM YAXSHI BO'LIBDI

Yaqinda shoir bobomiz Alisher Navoyning biz bolalar uchun mo'ljallangan «Hikmatlar» kitobini maroq bilan o'qib chiqdim.

O'qiganlarim asosida drama to'garagi a'zolari bilan birligida bobomizning hayoti va ijodiga doir «Alisher Navoiy - ulug' o'zbek shoiri» nomli sahna ko'rinishi tayyorladik. Men boshlovchilik qilgan bu tadbirda maktabimiz o'quvchilari raqsvari, qo'shiqlari bilan qatnashishdi. Bobomizning g'azallari, ruboyilaridan o'qidilar.

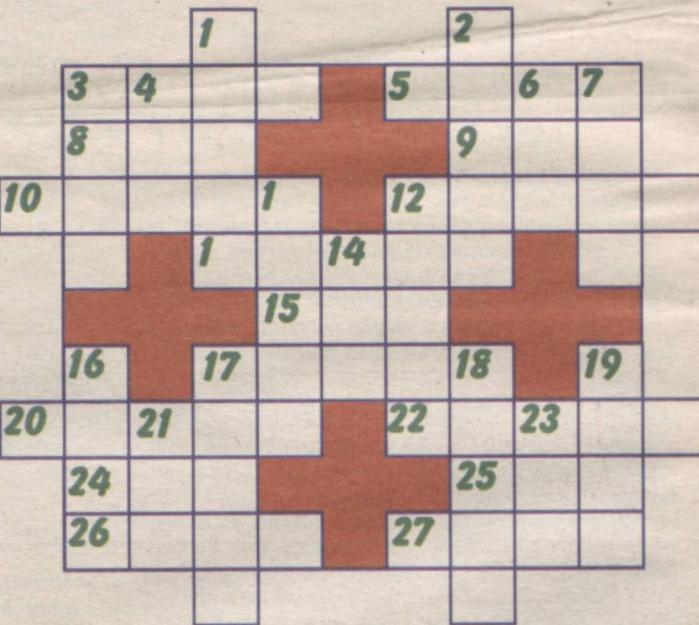
Sahna ko'rinishlari orqali Jahongir G'aporov - bola Alisher, Ibrat Jumadullayev - tog'asi roilda chiqib, ularning o'zaro humrat, e'tiborlarini ko'rsatishdi. Muhammad Zokirjonov - Husayin Mirzo, Aziz Hojima-

zarov - o'smir Alisher obrazini jonlantririb, ularning chin do'stligini isbotlashdi. Ma'mur Qosimjonov - Lutfiy bobo, Muhammad No'monov - keksa Alisher Navoiy roliida ustoz va shogirdining o'zaro ahil munosabatlari chiroyli tarzda namoyon etdilar.

Tadbirni tayyorlashda yordam bergan drama to'garagimiz rahbari, o'qituvchimiz Ro'zulgul Mirzayevadan mehmonlarimiz, ota-onalar, o'qituvchilar-u o'quvchilar juda mammun bo'ldilar.

Dilbar PRIMOVA,
Toshkent shahridagi 296-maktab o'quvchisi, yosh muxbir

KROSSVORD

Bo'yiga:

- Savdo-sotiq joyi.
- Sabzavot.
- Yogilg'i turi.
- Kun (antonimi).
- Yog'du.
- Doimo yashil daraxt.
- Duradgor asbobi.
- Tuksiz gilam.
- Dasht.
- Gazlama.
- Din.
- Hunarmand.
- Turk puli.
- O'n ikki oy.
- Litva puli.

Eniga:

- Namak.
- Olmoneyadagi kon.
- Tunis puli.
- Bo'lak.
- Son ko'rsatkich.
- Uzun daryo.
- Zehn.
- Bahor o'ti.
- Nalog (o'zbekcha).
- Og'izdag'i a'zo.
- Maxfiy narsa.
- Buxoro viloyatidagi tuman.
- Don qurti.

Tuzuvchi: Fayzulla ABDULLAYEV

Muassislar:

O'zbekiston Matbuot va axborot agentligi,
O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi,
«KAMOLOT» yoshlar ijtimoiy harakati Markaziy Kangashi,
«SOG'LOM AVLOD UCHUN» hukumatga qarashli bo'lmagan Xalqaro xayriya jamg'armasi.

BOSH MUHARRIR:
To'lqin HAYITOV

Dizaynerlar:
Fazliddin SHOYODGOROV,
Olovuddin ORIPOV
Navbatchilar:
Ma'mura MADRAHIMOVA,
Yusuf ABDULLAYEV